POKROK ZAPADU.

Tiskárna: 1211 jižní 13tá ulice
Telefon č. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává · · Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor. JAN ROSICKÝ

Adresujte jednoduše:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu obnáší $1.50 na rok. Spolu s Knihovnou Americkou $2.00. Každý celoroční předplatitel v dobé premiejní je oprávněn ku premii.

DO ČECH

předplácí se na rok $2.00. Spolu s Knihovnou Americkou $2.50.

ZÁSILKY PENĚZ

jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb na expresu Money Order a tyž nám se ašle. Též v registrovaném dopise, aneb pošekem bankovní jest zásilka jista. Méně jistou je zásilka na poštovní notu, za kterouž, v pádu ztracení, kdokoliv a kdekoliv peníze obdržeti může. Na místě drobných přijmeme též i 1- a 2-centové kolky. Všechny zásilky nechť jsou zaslány pod jednoduchou adresou pouze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb.— Více není na adrese potřeba.

OHLÁŠKY.

Drobné a různé ohlášky uveřejňujem pouze en když peníze k objednávce přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velkosti, neplesaujíce palec, čítáme 25 centů za třikrát. Za různá ohlášení, blahopřání, úmrtí a jiná, čítáme $1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Nechť každý proto přiloží objednávce tolik peněz, jak velkou ohlášku míti si přeje. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání. Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha, dne 5. č'ce. '93.

6. červenec 1415.

Jak výspa osamělá hranice, a oheň šleh
kol divé vášně, a mistr v bolestech,
byv opuštěn a mezi cizinami,
rouhali se jemu, sobě sami.
Plvali mu v tvář, kláli za kacíře,
že pravé, lepší posvětil se víře
nikdo proti Římu nebyv ochranou
jen ty sám s pravdy silou bezbranou.

Hranice vzplála, Jan Hus za oběť,
o duchu dějin, kde tvá odpověď?
Strhli z něho šat, měl odvolat
Mistr náš krví doved oddolat!
Hráza, plameny jdou vzhůru, beze stonu,
za drahý národ Hus mučeník ve skonu,
za víru, pravdu vrh se v plamen dravý
a žár nezdolnou vůli nerozžaví!

Kéž národ tvůj mistře volným duchem
z víru bolů, porob, temnoty
po příkladu tvém se vzmuží ruchem
k vlasti lne o, Jene jako ty!
Ty v plamenech zpívaje své žalmy,
vítězství té pravdy získal's palmy
a práce tvá a víry horoucnost,
nechť velkou lidu podá budoucnost!

Kéž, ve vlasti staré po zlé době
národ ne marně vzýval činu sobě,
a co jeden zástup nových Husitů,
jasnem ku svobodě spěl by zásvitů.
Kéž volnosti kalich bratrský
zazáří posléz zlata paprsky,
kalich pravdy, osvěty obětovní,
že bratři jsme a všichni sobě rovni! J.

MEZI CHICAGSKÝMI *denníky* PRÁvem Lidu a Hlasatelem zahájen byl boj. Soudě dle hrubé střelby započaté Právem Lidu, stane se v brzku bojem *nočníků.*

CHICAGSKÉ ČASOPISY SE OBÁVAJÍ, že tamní pošta záby bude nápodobit Fordovo divadlo ve Washingtoně, jako na důkaz, že vláda i k městu tomu ukázala se macošsky, nemluvě ani o světové.

INDIE BUDE MÍT LETOS MNOHO NA zodpovídání. Nejsouc spokojena s tím, že trhu stříbrnému zasadila ránu, oznamuje ještě ke všemu, že úroda pšenice jest tam taková, že mnoho bude ji moci vyvézti.

GUVERNÉR BOIES V IOWĚ PROHLAšuje zcela určitě, že nepřijme znovu nominaci. Patrně pan guvernér dává rozhodně přednost první lhůtě, jako spolkový senator, nežli třetí lhůtě guvernerské, jež nejistější jest, nežli ona první.

ILLINOISKÝ GUVERNÉR ALTGELDT, když uslyšel, jak okázale oslavili anarchisti smrt původců krvavé noci haymarketské, odměnil je hned v následující den propuštěním ostatních vězněných dynamitářů. Hodný pan guvernér! Hodní anarchisté!

GENERÁLNÍ NÁVLADNÍ OLNEY, JENŽ tak velice se vyznamenal, zavedením úředních kroků proti otevření světové výstavy v neděli, jest ovšem demokrat. Nyní prohlásil, že zpráva výstavy není oprávněna k penězům kongresem povolených. Olney proti výstavě a nedělnímu otevření již vystoupil, teď čeká se jen co učiní proti — trustům.

12. SRPEN BUDE DNEM ČECHŮ NA výstavě světové v Chicagu! Což česká Nebraska — ještě radostí nad tím nepraská?! Budeme mít přec ten český vlak do Chicaga, aneb ne? Koukalo by to dost pěkně. Při trochu dobré vůli a — trochu peněz snad by to šlo.

BA PRAVDA, TEN ŠOTEK SAZEČSKÝ je kakraholtská veličina. Člověk, redaktor napíše: "Jedna dcera zemřela dnes večer a matka s druhou dcerou mají také na mále *šicota v sobě—*" a zpropadený šotek sazečský ten nesmysl vysází. Inu, tak bylo a bude, když se chce hledat, vždy se něco najde.

JEDEN TAKÉ DĚLNICKÝ ČASOPIS V polemice s druhým listem praví mezi jiným: "Tím méně podaří se vám zničiti list, jenž *opíeá se o organisované dělnictvo*". — Jak to vlastně je, opívá ten list organisované dělnictvo rohlíkem, či opívá se z mozolů organisovaného dělnictva, aneb chce někoho tím svým povídáním *opít.*

MINULE UČINILI JSME ZMÍNKU O tom, jak nevšímavými jsou časopisy české v Americe k věcem národním. Pro příklad netřeba choditi daleko. Před měsícem přinesli jsme provolání vídeňského klubu pro přeložení ostatků Kollarových ze hřbitova, který bude zrušen a vybízející nás ku sbírání příspěvků k tomu cíli. Nevíme, že by o tom byl který jiný časopis zmínku redakční učinil.

TAK SE ČASY MĚNÍ! VE SVÉM přijímacím listě při prvním navržení, vydaném roku 1884, prohlásil se Cleveland rozhodně pro jednu lhůtu presidentskou. O čtyry léta později byl o jedné lhůtě zticha, jako v žitě; loni se dal zvolit podruhé a teď již mluví se o jeho třetí lhůtě. Provozování takových humbugů není ostatně u demokratů nic divného, ba naopak, velmi obyčejným.

DĚTSKÁ BUDOVA NA SVĚTOVÉ V Chicagu, jež má býti především výstavou vychovatelství, bude též míti vkusně zařízenou knihovnu a sbírku dětské literatury. Jednotlivé země posýlají stále ještě sbírky své a také české spisy a české hračky pro dítky na podnět pí. Náprstkové v Praze do Chicaga, dne 15. června poslány byly. České hračky, pokud víme pod německou firmou i ve "Fairu" v Chicagu koupiti lze a tu výstavka taká jen na prospěch českého průmyslu býti může, vedle účelů vychovávatelských.

JEDNOU UTĚCHOU, ŽE NENÍ U NÁS vše jak by býti mělo a mohlo, může býti našincům, totiž těm, již v národních věcech neradi se "překalupírují", následující vyňatek z českých listů: "Cesty mohou býti rozličné", praví se, a páter křtí prapor zpěváckého spolku nazvaného "Kollár" a nikdo při mši a celé slavnosti nevzpomene, mnohý ani neví, ani ze zpěváků, kdo Kollár vlastně byl. "Cesty mohou býti rozličné", dí pěvecký spolek "Žerotín" a zpívá v slávu olomouckého arcibiskupa, jenž brzy na to rozličnou cestou jede do Brna se radit s kněžstvem o postupu proti straně lidové."

BÝVALÝ MAYOR M. M. SECOR V Racině, Wis., dopálil se na guvernera Altgelda, uslyšev, že tento anarchisty pustil, tou měrou, že poslal mu telegram následujícího znění: "Guvernérovi státu Illinois, Springfield, Ill.: "S politováním sděluji vám, že hanbou jste americké republiky, státu Illinois, demokratické strany a národnosti, ku kteréž náležíte. Poděkujte se z úřadu a přidejte se k bratřím, kteréž jste omilostnil. Vrána k vráně sedá. M. M. Secor". — Secor mluví ze zkušenosti, měltě s dynamitem co činit a dobře ví, jak by ti "oprávcové" společnosti lidské, živly výstřední si počínali, kdyby ponecháno bylo jim volné pole.

NADĚJE KLADENÉ V NEDĚLNÍ OTEvření výstavy se posud nesplnily. Minulou neděli navštívilo výstavu pouze 62,023 osob a v neděli před tím 57,688 osob, kdežto průměrná návštěva ve všedních dnech min. týdne byla přes 100,000. Jak se podobá nedovedou si vážiti vymoženosti té ti, v jichž zájmu o otevření výstavy v neděli bylo usilováno. V Paříži byla výstava v nedělích navštěvována třikráte tak četně, jako ve všedních dnech. Ovšem, že tento výsledek přijmou sábesníci s uspokojením.

PO PATNÁCT ROKŮ USILOVALI DEmokraté o svobodné ražení stříbra a odsuzovali a zatracovali republikány, že nechtí ustoupiti na scestí, od zdravé politiky finanční. Před 3 roky zdálo se, že již—již podaří se jim prosaditi záhubné ražení stříbra, však konečně odvráceno to kompromisním zákonem Shermanovým. A teď, titéž pokrytečtí demokraté kroutí očima a křižují se nad Shermanovým zákonem. Nebýt republikánské finanční politiky a zákona Shermanova, byli by demokraté již před 15 lety uvrhli zemi do finanční propasti.

PŘEHLIŽÍME-LI LISTY PRAŽSKÉ, shledáváme skoro v každém čísle zprávy neb zmínky o Ústřední Matici Školské, o Národopisné výstavě a o jiných podnicích národních. Tyto tvoří značnou část ve sloupcích zpráv. Jak jinak vedou si listy pražské vůči podnikům národním, v porovnání s listy česko-americkými, kteréž o podnikách národních, podnikách Nár. Výboru a t. p. učiní zmínku pouze tehdy, když jsou o to požádány. Co tam považují časopisy za práci vlasteneckou, za povinný příspěvek svůj na roli národní, toho listy česko-americké si nevšímají. A přec! Jeden aspoň všímá si bedlivě! Pověstný Herostrat v každičkém čísle útočením na Nár. Výbor a bezpodstatným podezříváním ztrpčuje práci.

OBDRŽELI JSME PRÁVĚ NA UKÁZKU nové mince rakouské a sice haléře, dvouhaléře, 10 a 20 haléře a koruny. Haléře a dvouhaléře jsou měděné; dvouhaléř velkosti krejcaru; 10 a 20 haléře jsou nicklové, prvější as velkosti třícentu, druhý o něco málo větší než cent zdejší. Měděné tyto i niklové peníze mají na přední straně číslo a letopočet, na zadní straně orla, který sice je dvouhlavým, ale jinak k nerozeznání skoro od prušáckého. Koruna jest stříbrná, velikosti péticentu. Na přední straně má jednotku, nad ní korunu a pod ní letopočet; na straně druhé je hlava císařova s latinským nápisem: Franc. Jos. I. D. G. Imp. Austr. Rex. Boh. Gall. Ill. etc. et Ap. Rex. Hvng. (Frant. Jos. I., z boží milosti císař rakouský, král český, haličský, ilyrský atd. a apoštolský král uherský.) Tyto peníze razí se pouze pro Cislajtanii, kdežto Uhři mají tutéž měnu, ale ovšem s uherskými nápisy.

KŘESŤANSKÝ "POSEL" NÁM DOmlouvá, že zmínili jsme se o boycottu světové výstavy metodisty, tak jak boycott podobný si toho jen zasloužil. Jest-li biskup Merrill nařekl, že výstavu metodisté, by boycottovati měli, tím lépe. Milerádi dáme pravdě průchodu, zejmena pak-li sám, "když dostavili se k němu někteří z členů církve, žádající ho, by indorsoval jimi sepsaný článek, by odvolány byly vystavené methodisty předměty z výstaviště, odepřel to a pravil, že něco podobného rozhodně státi se nesmí a že slova "boycott" by vůbec neměla znáti žádná církev křesťanská, tím méně methodistická. Biskup Merrill je příliš velký patriot, než aby opovážil se býti proti největšímu pomníku amerického důmyslu a práce — světové naší výstavě v Chicagu". — Tak se nám to líbí a těší nás, že čeští metodisté, nejsou jako ti druzí!

V DEMOKRATICKÉM MILWAUKEE, jest mimo nadání zvolen republikánský mayor a to řádnou většinou. Čeští demokraté "smetanového města", chtě nechtě i s tím jistým "profesorem" Tománkem musí kousnout do kyselého. Ta ohromná učenost tohoto pána tedy nepomohla. Ký div, cpal se, jako vždy po demokraticku do popředí — i tam kde ho nechtěli a za to svou servilnost strané, trk neočekávaného dostává se mu štulce. Naposledy ti "neodvislí" v Milwaukee měli přece pravdu, když tvrdili, že z Tománka dosud není ještě Toman a z té jeho strany — lesní panna. Now take your medicine, professor!

ČEŠTÍ DEMOKRATÉ JSOU BEZOHLEDnými, fanatickými a zuřivými listy jako je Slavie tak zfanatisováni, že při volbě budou voliti třeba žlutého psa, jen když má demokratický obojek. To dokázali opět čeští demokraté milwaukští při minulé volbě mayorské. Kdežto i rabiátně demokratický a v dobách války občanské v duchu jižních rebelů řízený Seebote nemohl snésti nominaci švindlera a politického šmejdila Garrett Dunka, kdežto ani rozumní demokratičtí Američané, ani Němci jej nepodporovali a pouze jen ve tří wardách, dvou polských a jedné irské, většiny se dodělal, čeští demokraté hlasovali jako vždy, jako hlasovací stroj, dajíce tak na jevo, že nejsou občané přemýšlející a o blaho města pečující. Jinak jednala ovšem *rozumná* většina občanstva, dajíc většinu 3583 hlasů proti Dunckovi.

TENTO TÝDEN ODBÝVÁ SE V CHIcagu třetí sjezd Národního Výboru a máme veškeru příčinu od téhož očekávati vydatnou práci na poli národním. Sjezd tento obeslán bude četněji, než který z předešlých, neb zasedati budou v něm, mimo zástupců původních, zvolených sjezdem Č. S. P. S., též zástupci Národní Jednoty Sokolské, zástupci Jednoty Táboritů, zástupci Národního Slovenského Spolku a zástupci Jednoty Českých Dam. Bude tedy již pět Jednoty zastoupených na sjezdu a učiněn tím obrovský krok k utvoření Ústředního Národního tělesa, v němž by všechny vrstvy lidu našeho byly súčastněny a působily pro blaho všeho lidu našeho. Za těch 7 měsíců, jež uplynuly od sjezdu minulého, vykonáno bylo práce značné a mohlo vykonáno býti ještě mnohem více, nebýti zlomyslného kazisvětství a rýpalství, jež částečně zmařilo pracně dobyté vymoženosti. Doufáme však, že úsilovnou a vytrvalou prací dá se napraviti, co zloba zmařila. Vzdor mnohým překážkám učiněn valný pokrok v mnohých pracech výboru a sjezd tento bude moci přikročiti k uskutečnění některých naléhavých a žádoucných úloh. Voláme pracovníkům na poli národním srdečné Na zdar!

"KDYŽ HANEBNÝ ČIN JOHNA WILKESE Bootha se udál, vyslovili všichni vůdcové rebelů a spolu s nimi i většina druhých rebelů, ačkoliv právě válka ku konci se chýlila a zášť dosud doutnala, své rozhorčení a opovržení nad činem spáchaným. A mysleli tak tím upřímněji, poněvadž toho znali, že ve velikomyslném presidentu Lincolnovi ztratil Jih nejlepšího svého přítele. Byl to však texasský rebel jménem Terrell, jenž v nezřízené nenávisti proti nové, otroctví zbavené Unii, dal přednost tomu, že stal se raději poddaným cizé monarchie. Přisahal věrnost poddanství, Napoleonem III. Mexikánům vnucenému "císaři" Maxmilianovi a stal se sluhou jeho. Zároveň v bídné veršovačce oslavoval vraha Lincolnova, jako nesmrtelného hrdinu, mučedníka svobody, obhajce hrdinného, jenž chránil svět před necitelným Neronem. A tohoto Terrella jmenoval president Cleveland nedávno americkým vyslancem do Turecka." Tak, zajisté prá[...] stěžuje si demokratický "Illin[...] Staatszeitung", jenž již na někol[...] podobných prechmatů presiden[...] vých svědomitě a poctivě upozor[...] aniž stranickou vášní dal se zaslepi[...] kde jedná se přímo o zjevnou pol[...] na celého národa, jmenováním [...] nobitele jeho zástupcem toho náro[...]

DEMOKRATICKÉ ČASOPISY VYH[...] dávají stále výmluvy pro nyn[...] tíseň peněžní. Jednou jsou to z[...] kony republikánské, zákon celn[...] Shermanův, ač to nevysvětlují, [...] to přijde, že pokud jsme měli rep[...] blikánskou správu, neměli jsme tí[...] peněžní, ač zákony ty platny jsou [...] roku 1890. Jest-li ty zákony je[...] tak špatné, proč jsme netrpěli [...] letech 1891 a 92 a proč to ja[...] špatnost je cítiti až od nastou[...] vlády demokratické? Vždyť i v t[...] nejtupějším mozku musí vzniknou[...] myšlénka, že tu špatnost byli [...] chom musili pocítiti hned, jak zá[...] ny ty byly přijaty a ne až po [...] než dvou letech. Jindy je tísně v[...] opět to, že jsme minulý rok v[...] přivezli z ciziny, než jsme vyve[...] Však jak by to dopadalo, kdyby [...] zlořečenné ochranné clo bylo odstra[...] něno a my stále přiváželi "lacinější" zboží z ciziny a naše továrny by zahálely, kdybychom stále, rok od roku více přiváželi, než bychom vyváželi, když nyní jediný rok takových poměrů dovedl způsobit tak velkou tíseň. Kdyby chtěli pověděti pravdu, tedy by musily říci, že příčin je více než jedna; nejhlavnější jest nedůvěra a proto nedostatek úvěru; a ta vznikla ze dvou příčin, jednou z nich jest pochybnost, jak se zachová budoucí kongres vůči otázce celní a proto zarazilo se zakládání nových podniků; druhou je otázka měny, zda-li totiž kongres vrátí se na cestu měny zdravé, pevné a jisté, aneb zda-li svobodným ražením stříbra dopustí znehodnocení měny na míru měny stříbrné a zrušením daně na bankovky dá podnět k vydávání bankovek banky státními. Ty jsou příčiny nedůvěry. Však mimo toho ovšem zvětšený přívoz a zmenšený vývoz má své místo. Konečně jedním z veledůležitých, ba hlavních činitelů jest to, že úpadky bank australských, v obnosu 550 milionů dol. ztísněn byl trh peněžní v Anglii a obnoveno zpeněžování cenných papírů amerických v Anglii držených, což způsobilo klesání týchž zde, velké ztráty jich držitelům a plynutí peněz, zlata, do Anglie. To všechno jsou důležití činitelé, kteří způsobili nynější peněžní tíseň zde, která nepomine, pokud důvěra se neobnoví.

Lešetínský kovář.

Před několika lety vydána byla v Praze úchvatná výpravná báseň Svatopluka Čecha: "Lešetínský kovář". Líčeno v ní ostrými tahy poněmčování českých dědin cizozemskými fabrikanty a vřelá láska lidu českého k řeči otců svých. Lešetínský kovář, vzor pravého Čecha, vzdoruje snahám poněmčovacím a zaplatí vzdor svůj životem, neboť za poněmčovately stojí mocné rameno "zákona a spravedlnosti." Báseň, psaná v slohu lehkém a přece úchvatně [...] mavém, způsobila veliký rozruch. Však ten trval na krátce! Vláda ji *zkonfiskovala!* Jen něco málo [...] tisků před konfiskací rozprodaný[ch] přišlo mezi lid.

Jsouce přesvědčeni, že přijdeme vstříc přání každého milovníka ušlechtilé četby, vydali jsme báseň tu v plném znění konfiskovaného vydání. Tvoří knihu 88 stran a prodáváme ji za 25 centů. Do Čech pošleme ji, se zaručením že správně dojde, za 50 centů. Adresujte:

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Slávy Dcera.

Lyricko-epická báseň v pěti [zpě]vích, od Jana Kollára. Nejle[pší] český plod básnický prvního [...] století věku devatenáctého. [...] skvost básnictví českého, který [...] ce než kterýkolivěk jiný přispěl [...] povzbuzení vědomí národního a [slo]vanského. Cena pouze 50 centů. Pokroku Západu, Omaha, Neb.